

Till Stadsdelsnämnden i Bromma

Synpunkter på Boendeplan för äldre 2026 med utblick mot 2050 Region Västerort

Bromma stadsdelsnämnds pensionärsråd har tagit del av rubr. plan och vill framföra följande.

I vårt yttrande över boendeplan för äldre 2024 redovisade rådet sina synpunkter på den då föreliggande planen. Dessa kvarstår, varför rådet bilägger yttrandet.

Därutöver vill rådet framföra följande. En minoritet av de äldre behöver idag och kommer framöver att behöva ett vård- och omsorgsboende. Majoriteten kommer att bo i en egen bostad med vitt skilda önskemål och krav. Om detta saknar kommunen kunskap. Ett första steg vore att ta reda på hur många äldre i staden som idag bor i otillgängliga bostäder och hur detta påverkar möjligheten att bo kvar i de befintliga bostäderna. En sådan kartläggning skulle bidra till en tydligare bild av framtida behov av såväl vård- och omsorgsboende som seniorbostäder i olika utformning. I stadens övergripande äldreboendeplan för 2025 finns förslag till en sådan kartläggning av hur äldre bor idag och även inventering av tillgängligheten i det befintliga bostadsbeståndet.

Mot bakgrund av att flertalet äldre inte kommer att behöva ett boende med hög omhändertagandegrad, kommunalt eller privat, anser pensionärsrådet att kommunen bör utarbeta två parallella boendeplaner, en för vård- och omsorgsboende i olika former och en för boende i det reguljära bostadsbeståndet. Den nu aktuella planen för utbyggnad av vård- och omsorg i olika former är detaljerad och bygger på prognoser, som innehåller ett stort mått av osäkerhet. Tex hur stort vårdbehovet kommer att vara mot bakgrund av den åldrande befolkningens hälsotillstånd, hur biståndsbedömningen kommer att se ut framöver, och hur befintligt bostadsbestånd kan förändras. Rådet anser att flera olika scenarier bör presenteras.

En plan för det reguljära boendet bör utvecklas och innehålla både nybyggnation och förbättringar av det befintliga beståndet och olika former av kompletterande och förebyggande åtgärder som kan underlätta kvarboende och ge en god livskvalitet. Pensionärsrådet i Bromma har i ett flertal yttrande fört fram behovet av nya idéer, t ex olika former av mellanboende med olika nivåer av service och trygghet, insprängda seniorbostäder i nybyggnation och komplettering med hiss i befintliga fastigheter. Till grund för denna planering bör de tidigare nämnda inventeringarna ligga. Eftersom det får bedömas som orealistiskt att lösa bostadssituationen för den stora gruppen äldre enbart genom ny- och ombyggnation bör det ingå ett brett spektrum av förebyggande åtgärder, som underlättar boendet, som fler träffpunkter, matservering, flyttlots, utökade fixartjänster, samt bostadsanpassning och olika tekniska åtgärder i bostaden. Här har staden och Bromma SDN möjlighet att aktivt arbeta med olika typer av försöksverksamheter och pilotprojekt.

Bromma 2025-03-17

Bromma stadsdelsnämnds pensionärsråd

Till Bromma stadsdelsnämnd

Yttrande över

Regional boendeplan för äldre 2024 med utblick mot 2024, Region västerort

Pensionärsrådet i Bromma har fått boendeplanen och förvaltningens tjänsteutlåtande för yttrande och vi vill framföra följande.

Definitioner och behov av tydligare begrepp

Ordet äldre används i boendeplanen och i förvaltningens tjänsteutlåtande på ett sätt som riskerar att bli missvisande. I vanligt tal står ordet äldre för personer över ca 65 år, medan boendeplanen huvudsakligen handlar om boende för äldre över 80 år, som behöver boende med vård och omsorg. Det är angeläget att vara tydlig för att inte i onödan skapa en bild av alla äldre som omsorgsbehövande.

Behov och planering

För Bromma visar prognosen att antalet personer med behov av vård- och omsorgsboende kommer att öka med 208 personer till 2040 (från 389 till 597 personer = 53%). Förvaltningen skriver att med den nyproduktion som planeras så kommer Brommas behov av vård- och omsorgsboende att täckas fram till senare delen av perioden. En tendens är att demensplatser utgör en ökande del av behovet. I Bromma finns också behov av korttidsboende.

I Abrahamsberg planeras ett vård- och omsorgsboende med 80 platser. Detaljplanen är för närvarande överklagad. Delar av Bromma sjukhus avses byggas om till vård- och omsorgsboende med 78 platser. Micasa planerar för ett nytt vård- och omsorgsboende i Riksby med 100 platser.

Utöver boende med vård- och omsorg finns idag två seniorboenden med aktivitetscentra i stadsdelen, Tunet och Traneberg. I Blackeberg planeras seniorboende med 60 lägenheter i kv Dalbon. Förvaltningen skriver att det behövs ytterligare seniorbostäder och hänvisar till Micasa plan för nybyggnad av seniorbostäder. Micasa letar lämpliga lägen i Alvik, Åkeslund, Blackeberg, Riksby, Åkeshov, Traneberg och Abrahamsberg.

Pensionärsrådets synpunkter

Rådet har tidigare fört fram kritiska synpunkter på det planerade vård- och omsorgsboendet i Abrahamsberg. Vi har kraftigt motsatt oss detta, eftersom vi bedömer att den föreslagna utformningen är alltför storskalig och institutionsliknande och saknar förutsättningar för att ge en god bostadsmiljö. Rådet önskar utifrån detta få möjlighet att i ett tidigt skede ta del av och ge synpunkter på planeringen för Riksby. Det är viktigt att vård- och omsorgsboenden inte blir för storskaliga och institutionsliknande. De måste ha goda boendekvaliteter, utrymmen för umgänge och tillgång till en stimulerande utemiljö.

Rådet delar bedömningen att det behövs fler seniorbostäder och vill få möjlighet att yttra sig över förslag till nya seniorboenden så tidigt som möjligt. Det är önskvärt att dessa är småskaliga och integrerade i vanliga bostadsområden. I den regionala boendeplanen betonas det att det är angeläget med en "fortsatt utveckling av seniorbostäder i olika upplåtelseformer, som ett led i att senarelägga behovet av äldreomsorg". Rådet utgår från att ordet utveckling inte bara syftar på ökad volym utan också på nya boendeformer med hög kvalitet, som kan vara attraktiva för seniorer som inte vill eller kan bo kvar i befintliga bostäder med dålig tillgänglighet. I rådets yttrande över detaljplan för nya bostäder i Grimsta 1:5 utvecklar vi våra tankar om hur lägenheter för äldre skulle kunna sprängas in i ordinarie nyproduktion av bostäder. Där pekar vi också på hur detta överensstämmer med Stockholms mål att bli en "Äldrevänlig stad".